

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'ARTSOS Y NOTICIAS

Reus Dimars 19 de Juliol 1898

Núm. 8.560

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Administració y Riacció

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ (PORXOS)

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junguera, 8.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, 80, prop à la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

La que paga nés contribució de la provincia

FARMAIA OBERTA TOTA LA NIT

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los diluns y divendrés de dos à cinch de la tarde Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu à una del matí y de tras à cinch de la tarde, havent trasladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

La cultura catalana (1)

La llengua catalana va ésser la primera entre totes les d'Europa que després de la caiguda del imperi romà, se constituí y tingué cultiu literari. Ja en el segle IX la trobam en l'acte de jurar un tractat d'aliança ab son germà, devant dels exèrcits dels dos pobles.

La extensió territorial de la llengua catalana es molt major de lo que s'creu usualment. Ja Muntaner, qui tant havia viatjat y tants pobles conegut, deya en lo seu temps que «de ninguna llengua no son tants com catalans» Catalunya, Mallorca, Valencia, Rosselló, Foix, Bearn, Gasconya, Llenguadoc, Llemosí y gran part d'Auvernya, parlavan en lo segle XIII una mateixa llengua, que lo mateix se troba en los documents de las cancelleries senyoriales y 'ls privilegis municipals que en los documents particulars, lo mateix en las obras dels poetas que en las dels historiadors ó cronistas. Y aquesta llengua es la llengua catalana.

La creuada dels albigesos y la dominació francesa han anat descomponent la llengua catalana en las regions de l'altra banda dels Pirineus; pero encare avuy, malgrat la extraordinaria forsa d'expansió de la llengua francesa, lo frances no es l'idioma natural de cap d'aquestos països; corrompuda y desnaturalisada, encare s'mante en ella la nostra parla, y encare avuy nos entenem los uns ab los altres tots los fills de la antiga nacionalitat ibérica.

La vida de la nostra llengua te dos periodos esplèndits. Lo primer es lo dels trobadors. Encare tots los pobles d'Europa vivían adormits sota 'l jou de la llengua llatina y sense cuydarse gens dels seus idiomas propis quan los nostres passats crearen la brillant literatura dels trobadors, enriquint lo llenguatge de la terra ab un esplet d'obras poètiques incomparable.

En aquesta época la cultura de la nostra patria es la més enlaurada d'Europa; tots los demás pobles aprenían lo nostre idioma y 'l conreavan. Desde Venecia à Portugal, desde Castella à Sicilia, fins als països germànics, totas las llengües europees apreníeren de nosaltres la poesia; totas las gentes ilustradas d'

(1) En lo volum dels Jochs Florals d'enguany que acabem de rebre y del qual parlarém més endavant, hem trobat lo «Compendi de l'Historia de Catalunya» escrit per D. Enrich Prat de la Riva y premiat en dit certamen. D'aquest notable treball ne trayém per mostra aquest capítol, que pot servir, mirant al passat, d'una mica de consol en las vergonyes presents. — N. de la R.

Estas aquellas terras conceixian la nostra llengua y se'n servían fenthi *serenities* y *lays d'amor*, que portavan la nostra parla nacional al cor de las salas senyoriales de tots los palaus d'Europa.

Quan la victoria de les armas francesas portá la decadencia del *Mijdia* s'anà estroncant la poesia, pero en cambi tragué la nostra llengua una esplèndida brotada de prosadors. Desclot Muntaner, Pere IV, Boades, Comas, Tarell, Tomich y d'altres, escrigueren en catalá obras històricas de gran valor, Ramon Llull y Eximenis las sevas obras teològicas, filosóficas y juríficas, Martorell la seva immortal novela «Tirant lo Blanch», en Bernat Metge son preciosísim «Somni»; los consuls y prohoms de Barcelona las lleys del Consulat de mar; 'ls lleisladors lo llibre de las costums de Tortosa, y 'ls furs de Mallorca y de Valencia.

La poesia's desvetllá altre cop apareixent poetas de cap de brot com Ausias March, Arnal Catalá, Roig de Corella, Lluís d'Aversó, Jaume March, Pere Torrella y molts d'altres.

L'arquitectura seguí també 'l creixement de la nostra llengua y com la d'aquesta té dos periodos: lo primer y principal es lo del estil romànic, que produí obras tan admirables com Santa Maria de Ripoll, Sant Pere de Besalú, Poblet, Santas Creus, la Seu de Tarragona y molts d'altres, estil propi de la terra catalana, nascut entre nosaltres, perfeccionat per nosaltres y que 'ls nostres passats enseyaren als demás pobles. Després vingué l'epoca del estil gòtic, estil vingut del Nord y que dintre de Catalunya agafá un ayre especialísim, produint obras de tan alta volada com la Catedral de Barcelona, lo Convent de Santa Caterina, la Casa de la Ciutat y la Llotja de Barcelona y altres monnments prehadíssims.

La vida científica té representants emínents: desde 'ls mestres de la escola de Vich, abont acudí 'l monjo Gerbert, després Papa, á estudiar las ciencias exactas quan Europa vivía en l'ignorancia, fins á Arnau de Vilanova, sabi de renom universal com á metje, químic y naturalista.

L'estat social era 'l d'un cos ben equilibrat; no hi havia, segons fa observar en salcrónica lo genial Muntaner, aquellas grans riqueses de certs homes, assenyalsats com hi ha en altres terras, més la generalitat del poble era *lo pus benavent que al món hi haja*. Lo carácter de la rassa juntament ab las consuetuts jurídicas de la terra y son desenrotlló industrial havían contribuit á generalisar lo benestar, á fer que en lo terrer de Catalunya no hi hagués pobres.

Lo comerç havia estat protegit sempre. Desde 'l Comte Ramon Berenguer I, qui proclamá la llibertat d'anar y venir per tots los camins de la nostra terra,

tots los comtes y reys de la dinastia catalana procuraren, ab tractats y conquistas, afavorir la creixensa del nostre tráfeh mercantil. Y ab tan d'acert procediren que 'l comerç de Catalunya arribá á tenir conpans y factorías en casi totas las ciutats del Mediterrá y passant l'estret de Gibraltar, s'enfilá à Portugal y després à Inglaterra y als Països Baixos.

Los mestres y fadrins de cada ofici estavan organízats en gremis y confrarías pera mantenir lo bon nom del ofici y protegir sos interessos comuns, vetllar per la condició dels aprenents, socorre als ofens y viudas dels agremiats y als membres del gremi malalts ó impossibilitats. Los gremis foren també una base de la nostra constitució política, perque d'ells sortían lo Concell de Cent y 'ls Concellers de Barcelona, lo mateix que 'ls concells municipals d'altres ciutats catalanas; d'ells las milicias armadas, en que formava cada gremi ó aplech de gremis, un batalló segons la seva importancia dintre la localitat.

En totas las regions de llengua catalana l'organización dels municipis estigué fundada en principis de llibertat. En tots ells hi havia un concell deliberant, d'elecció popular directa ó indirecta, anomenat «Concell missió directiva compuesta de tres Diputats y tres anomenats *concellers jurats, consuls, pahers ó sindichs*».

Las Corts eran la reunió dels representants de la terra convocats y presidits pel rey. Estavan formades per tres brassos ó estaments: lo «bras Eclesiàstich» compost de prelats, sindichs de capítols catedrals y abats ab jurisdicció senyorial; lo «bras militar» compost pels barons y homes de paratge majors de vint anys; y 'l «bras real» format pels procuradors de las ciutats y vilas que dependían directament del Rey.

Las Corts sense 'l Rey constituían la GENERALITAT, y, com que no estavan reunidas més que curtes temporades pera vetllar per las constitucions y lleys de la terra, calia una institució permanent; tal era la «Diputació de la Generalitat» composta de tres Diputats y tres Oidors de comptes, un per cada bras de las Corts, y presidida per lo Diputat del bras eclesiàstich.

La Diputació devia defensar las lleys de la terra y 'ls drets dels catalans, interpretar las lleys, nombrar diputats locals en las principals poblacions, administrar las Aduanas; y podía aixecar exèrcits, tenir escuadra y convocar los Estaments de la Generalitat en la Junta de Brassos.

Tots los catalans, cridats pel Príncep, devían acudir en defensa de la terra, pero únicament dintre de Catalunya; estavan exempts de quintas y allotjaments, la casa catalana era inviolable; tots los catalans podían viatjar sense cédulas, guías ó passaports per totas las vies y camins, y podían usar lliurement armas de tota mena.

Lo Rey tenia, donchs, limitada la seva autoritat per las atribucions dels municipis, de la Diputació y de las Corts; y fins en tot lo altre, aixó es en lo que era propi del seu poder, debía sempre respectar las lleys de la terra.

Los reys de la casa de Barcelona saberen sempre ser reys de la terra catalana, d'acort sempre ab lo nostre poble anaren desenrotllant y enfortint las llibertats de la terra, y tant orgullosos estavan de ser reys d'un poble lliure que un d'ells, dirigintse á las Corts, deya: Mireu las vostres constitucions y privilegis, y digueume si no son lo poble més lliure de las terres.

ENRICH PRAT DE LA RIBA

Unió Catalanista (*)

Bases per la constitució regional catalana acordades per la assemblea de delegats celebrada a Manresa los dias 25, y 26 y 27 de Maig de 1892

PODER CENTRAL

Base 1.ª—*Sas atribucions.*—Vindrán á càrrech del pover central.

(a) Las relaciones internacionales.
(b) L' exèrcit de mar y terra, las obras de defensa y la ensenyansa militar.

(c) Las relaciones económicas d' Espanya ab los demás païssos, y en consecuenca, la fixació dels aranzels y l' ram d' Aduanas.

(d) La construcció y conservació de carreteres, ferro-carrils, y canals y ports que sian d' interés general. En las d' interés inter-regional podrán posarse d' acort lliurement las regions interessadas, intervinent lo poder central sols en cas de desavinensa. Las vias de comunicació d' interés regional serán d' exclusiva competencia de las regions. Igual criteri se seguirá en los serveys de correus y telégrafos.

(e) La resolució de todas las cuestiones y conflictos inter-regionals.

(f) La formació del presupost anyal de gastos que, en lo que no arriban las rendas d' Aduanas, deura distribuirse entre las regions á proporció de sa riquesa.

Sa organizació.—Lo poder central s' organitzarà, baix lo concepte de la separació de las funciones legislativa, executiva y judicial.

Lo poder legislatiu central radicarà en lo Rey ó Cap d' Estat y en una Assamblea composta de representants de las regions, elegits en la forma que cada una estimi convenient; lo número de representants serà proporcional al d' habitants y á la tributació, tenintne tres á la regió á la que n' hi correspongan menos.

Lo poder executiu central s' organitzarà per medi de Secretaris ó Ministeris que podrán ser de Relaciones exteriors, de Guerra, de Marina, d' Hisenda y del interior.

Constituirá lo poder suprém judicial un Alt Tribunal format per magistrats de las regions, un per cada una d' ellas, elegits per las mateixas; cuydará de resoldre ls conflictes inter-regionals y de las regions ab lo poder central y d' autoritat superior gerárquich dels tribunals regionals que funcionarán ab entera independència.

Disposicions transitorias.—Atenent que las relaciones que, segons los preceptes constitucionals vigents uneixen l' Estat ab la Iglesia han sigut sancionadas per la Protesta d' aquesta, se mantindrán aquellas, mentres abduas protestes de comú acort no las notifiquen.

Lo poder central procurarà concordar ab lo Sant Pare la manera de subvenir la dotació de Cult y Clero y de provehir las dignitats y prebendas eclesiásticas en armonia ab la organizació regional; y tant si s' sosté l' Real Patronat, com si s' estableix la disciplina de la Iglesia, deura procurarase que, respecte de Catalunya, s' previnga en lo concordat que hagin de ser catalans los que exerceixin jurisdicció eclesiástica propia ó delegada, com tambe los obtentors de dignitats y prebendas.

Lo deute públich avuy existent vindrá á càrrech del Poder central; mes aquest no podrá crearme de nou, quedant de compte de las diversas regions lo que en lo esdevenidor contreguin pera son sosteniment y l' de las cargas del Poder central.

PODER REGIONAL

Base 2.ª—En la part dogmática de la «constitució regional catalana» s' mantindrà l' temperament expansiu de nostra legislació antiga, reformant pera posarlas d' acort ab las novas necessitats, las sabias disposiciones que conté respecte dels drets y llibertat dels ciutadans.

Base 3.ª—La llengua catalana serà la única que ab carácter oficial podrá usarse á Catalunya y en las relaciones d' aquesta regió ab lo Poder central.

(*) En mitj de las tristas circunstancias per que passa la nostra terra, la majoria de la gent esbrina ls horizons cercant un remey, ó una esperansa de trobarlo. Molts, los més ilustrats y reflexius, se preguntan si per ventura l' Catalanisme podría donar una solució; pero ha estat tant gran fins ars l' indiferencia, que son pochos los qui coneixen las aspiracions catalanistas, no faltant qui las creu exageradas, sense haverlas may examinat. Al efecte de de fer mal entesos y de contribuir á fer llum en los esperits plens d' angunia, creyem d' utilitat reproduhir lo programa formulat per la Assamblea catalanista de Manresa.

N. de la B.

Base 4.ª—Als lo catalans, ja ho sian de naixensa, ja per virtut d' naturalisació, podrán desempenyar á Catalunya càrchs públics, fins tractantse dels gubernatius y adinistrativa que depenguin del Poder central. Tambdeurn ésser desempenyats per catalans los càrchs militars que importen jurisdicció.

Base 5.ª—divisió territorial sobre la que s' desenrotlla la gració gerárquica dels poders gubernatiu, administratiu judicial, tindrà per fonament la camarca natural y l' unio.

Base 6.ª—Catalunya serà la única soberana de son govern interior per lo tant, dictará lliurement sas lleys orgánicas, y dará de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa y processal; del establiment y percepció de apostos; de la acunyació de la moneda, y tindrà tot las demás atribucions inherents á la soberania que n' correspongan al Poder central segons la Base 1.ª

Base 7.ª—Lo poder legislatiu radicarà en las Corts catalanas que dirán reunirse tots los anys en época determinada y elloch diferent.

Las Corts seformarán per sufragi de tots los caps de casa, agrupal en classes fundadas en lo treball manual, en la capacitat ó en las carreras professionals y en la propietat, industria y comer, mitjansant la corresponent organizació gremial en lo que possible sia.

Base 8.ª—Lo poder judicial s' organitzarà restablint la antiga Audiencia de Catalunya; son president y vispresidents, nombats per las Corts, constituirán la suprema autoritat judicial de la Regió, y s' establiran los tribunals inferiors que sian necessaris, devent ser fallats en un període de temps determinat y en última instancia dintre Catalunya tots los plets y causas.

S' organitzarán jurisdiccions especials com la industrial y la de comer.

Los funcionarios del ordre judicial serán responsables.

Base 9.ª—Exerciran lo poder executiu cinch ó set alts funcionarios noubrats per las Corts, los qui estarán al devant dels diversos rams de la administració regional.

Base 10.ª—Se regoneixerá á la «comarca natural» la major latitut possible d' atribucions administrativas pera l' govern de sos interessos y satisfacció de sas necessitats. En cada comarca s' organitzarà un Consell, nombat per los municipis de la mateixa, quin exerci que necessita pera l' cuydado de sos interessos propia y exclusius.

Per la elecció dels càrrech municipals se seguirá l' mateix sistema de representació per classes adoptat pera la formació de las Corts.

Base 12.ª—Catalunya contribuirá á la formació del exèrcit permanent de mar y terra per medi de voluntaris, ó bé d' una compensació en diners préviament convinguda com avans de 1845. Lo cos d' exèrcit que á Catalunya corresponga serà fixo y á ell deuran pertanyer los voluntaris ab que hi contribuixen.

S' establirà ab organizació regional la reserva á la que quedarán subjectes tots los minyons d' una edat determinada.

Base 13.ª—La conservació del ordre públich y seguretat interiors de Catalunya, estarán confiades al somatent, y pera l' servey actiu permanent se creará un cos semblant al de Mossos de la Esquadra ó de la Guardia civil. Dependrán en absolut todas aquestas forsas del Poder regional.

Base 14.ª—En la encunyació de la moneda, Catalunya deura subjectarse als tipos unitaris en que convinguin las regions y ls tractats internacionals d' Unió monetaria, essent lo curs de la moneda catalana com la de las demás regionals obligatori en tota Espanya.

Base 15.ª—La ensenyansa pública, en sos diferents rams y graus, deura organixarse d' una manera adequada á las necessitats y carácter de la civilisació de Catalunya.

La ensenyansa primaria la sostindrà l' municipi y en son defecte la comarca; en cada comarca, segons sia son caràter agrícola, industrial, comercial, etc., s' establiran escoles prácticas d' agricultura, d' arts y oficis, de comer, etc. Deura informar los plans d' ensenyansa, l' principi de dividir y especialisar las carreras, evitant las ensenyansas enciclopédicas.

Base 16.ª—La Constitució catalana y ls drets dels catalans estarán bax la salva-guardia del poder executiu catalá, y qualsevol ciutadá podrá deduhir demanda devant dels tribunals contra ls funcionarios que la infringeixin.

Base 17.ª—*Disposicions transitorias.*—Continuarán aplicantse l' Códich penal y l' Códich de comer, pero en l' esdevenidor serán de competencia exclusiva de Catalunya l' reformarlos.

Se reformarà la legislació civil de Catalunya present per base son estat anterior al Decret de Nova Planta y las novas necessitats de la civilisació catalana.

Se procurarà immediatament acomoder las lleys processals ab arreglo á la nova organizació judicial establerta, y mentrestant s' aplicarán las lleys d' Enjuiciament civil y criminal.

Manresa 27 de Mars de 1892.—Per acort de la Assamblea de Delegats de la «Unió Catalanista».—Lo President, Lluís Domenech y Montaner.—Los Secretaris, Joseph Soler y Palet y Enrioh Prat de la Ribá.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 18 de Juliol de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAD d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	757 757	78 77	0.0	6.5	Nes	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	CAN
9 m. 3 t.	Sol. 43 Sombra 33	17	37 31	SE. SE	Cumul	0.4 0.5

Los funerals que en sufragi del ánima de la que en vida fou D.ª Dolores Grau y Company que se celebraren ahir en la Parroquia de Sant Pere, se vegeren favorescuts per una distingida y selecta concurrencia, com feya esperar las virtuts que atesorava l' ánima de la senyora Grau y las generals simpatias de que goza en aquesta ciutat la familia Grau y Company.

Nostre estimat colega la *Revista Gallega* desde son últim número ha deixat de ser porta ven de la «Lliga Gallega» de la Corunya.

La comissió organixedora de las carreras de velocipedos que s' efectuarán lo dia de Sant Jaume á beneficio dels soldats malalts y ferits que retornan de la guerra segueix treballant sense descansar á fi de procurar que la festa resulti lo lluhida que s' mereix una ciutat dels sentiments de la nostre.

Lo mercat d' ahir no s' vegé gayró animat, ab motiu del malestar que s' observa en todas las classes sociales á causa de la guerra.

Llegim en *La Renaixensa*:

«Se ns va dir ahir tardé y ns ve costas amunt de donarhi crédito que l' divendres anaren á examinar lo Cementiri Nou uns oficials enginyers al objeote d' empassar dintre mateix d' aquellas parets duas baterias.

Es possible que aixó sia? Es possible que d' un lloch sagrat, hont com en un hospital, hi deuria onejar sempre la bandera de pau n' ixi la mort? Es possible que ls vius tinguém tant poch respecte als ossos de nostres pares, germans y fills que ls exposém á una profanació pel ferro enemich?

Requiescat in pace, diu la Iglesia en sas darreras oracions pels difunts. Nostre deber de cristians, donchs, es de no perturbar la pau y la quietut de las tombas. Prou n' hi ha de terra als voltants de Barcelona, prous n' hi ha d' indrets á la mateixa montanya de Montjuich pera empassarhi baterias. Prou n' hi ha pera que no tinguém de profanar aquell lloch sagrat ab enginyers de guerra.»

Lo concert vocal é instrumental que tingué lloch en lo «Frontón Reusense» diumenge á la nit se vegé favorescut per numerosa y distingida concurrencia.

Ahir circulá l' rumor per aquesta ciutat de que á la vehina capital hi hagué un xich d' excitació á causa d' haver rebut la noticia que la escuadra yanki havia passat l' estret de Gibraltar.

Es aquesta una noticia de la que no n' sabiam res y per tant nos extranyaren aquelles rumors.

Ahir ne varem rebre «El Urbión».

Ho consigném als efectes d' aquella redacció per si ns contestava al article que li dirigirem.

La fira de Santa Marina que se celebrá als terrenes de devant del Santuari de la Verge de Misericordia, ahir, com tots los anys, se vegé tan animada que dedém dir que tot Reus se traslád á aquell lloch.

La Direcció general de Contribucions indirectas ha circulat la ordre de pera l' 20 del corrent mes se trobin extesos tots los recibos de la contribució territo-

rial é industrial ab objecte de que 'l dia primer d' Agost pugui comensar la cobransa.

Com vol la Direcció general de Contribucions que 's complimenti aquesta ordre, si fa quatre dies tan sols que envia a provincies los mencionats recibos de territorial é industrial?

Comensar la Direcció per ordenarse á si mateixa, compleixi millor los serveys á ella encomanats, y ella vora tindrà autoritat bastant pera manar lo que ara no pot ordenar, ni indicar si s'ha.

Sempre lo mateix! Nos sobre temps pera tot, pero sempre arribem tart y ab dany.

Uns los toreros, los criats de toros, contractistas de cavalls, empresaris, en una paraula, tots quants viuen del espectacle nacional, se ressenten vivament de la crisi económica per que á través la nació.

Moltes son ja las corridas de toros y de novillos que s'han suspés en distintes plassas de la Península, poguent calcularse que al final de temporada, entre las que ja no s'han celebrat y las que s'ha noticia de que han sigut suspesas, pujarán á unes cent cinquanta las funcions de toros que deixarán de verificarse. Uns mil toros deixarán de estoquejarse.

Tant es així, que cuadrillas de la importancia de las de Mazzantini, Guerra y Reverte alguns diumenges han tingut que "cholgarse" forzosament, cosa que jamay havia succehit tractantse de matadors de primera fila y que tres mesos avans de comensar la temporada ja no disposavan de cap «fetra» lliure. Sort pera ells, com los francesos cada dia s tornan més flamenchs y entusiastas per nostras corridas de toros, entre Nimes, Beziers, Narbonne, Dax y altres moltes poblacions del Mitjdia, troban contractas que 'ls hi faltan á Espanya.

Llegim en un colega barcelonés:

«La prohibició dictada per lo govern francés respecte á la importació de bestiar vagunas y llanars á la vehina República dona ja en aquesta ciutat sos resultats.

Lo pren del kilogram de be ha obtingut una baixza de cinch céntims; lo mateix succeeix en lo preu de la vaca y del bou, existint ademés tendència á la baixza.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, 1253'16 pessetas.

Pedalejant

Donatius pera las carreras que á benefici dels soldats ferits ó malalts de Cuba y Filipinas d'aquest partit donará 'l «Club Velocipedista» de Reus, lo dia 25 de Juliol de 1898.

	Pessetas
Suma anterior.	3.762'50
Senyora Viuda de D. Tomás Abelló, un palco	150
Un reusench, un id.	50
Don Modest Fábregas, un id.	30
» Antoni Llauredó, un id.	25
» Sebastiá Ferrer, un id.	50
» Salvador Domenech, un id.	25
D. Carme Andolz, un id.	25
Don Sebastiá Messó, un id.	25
» Francisco Bofill, un id.	25
» Pere Gasc, un id.	25
Un soci del «Club», un id.	15
Don Antoni Tapias, 4 cadiras	10
» Joseph Mariné, 2 id., cedidas pera la venda	5
» Courat Felip, 3 id.	10
» N. N., 3 id.	10
» J. B., 3 id.	10
» Eduart Martorell, 3 id.	15
» Joseph Ferrer Folch, 1 id.	10
Suma y segueix.	4.277'50

(Continuad.)

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dias 16 y 17 de Juliol de 1898

Naixements

Enriqueta Villas Zaragoza, de Miquel y Dolors.

Matrimonis

Pere Simó Tell, ab Teresa Musté Roig.

Defuncions

Joseph Balsells Micó, 78 anys Sant Francesch, 52.

—Dolors Grau Company, 62 anys, Villà, 2.—Paulina Aguirre Urdeneira, 39 anys, S. Vicents Alegre, 43.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'any.—Santa Justa.
Sant de demà.—Sant Iías.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	49'	Filipinas	
Exterior	58'75	Aduanas	80'25
Amortizable		Cubas 1886	55'75
Fransas	20'40	Cubas 1890	44'75
Norts	25'05	Obs. 6 0/0 Fransa	71'
Exterior París	38'05	Obs. 2 0/0	37'12

GIROS

París 71' Londres 43'15
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y billetes de tots los paisos.

Nota.—Se reben adheissions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona á Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSA DE REUS

Cotizacions realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat, D. Antoni Demestre.

Interior	49'02	Cubas del 86	54'87
Exterior	58'65	Cubas del 90	44'75
Colonial		Aduanas	80'25
Norts	25'15	Oblig. 5 p 8 Almansa	73'75
Fransas	20'40	Id. 3 p 8 Fransa	71'
Filipinas			

PARÍS

Exterior 38'05 Norts

GIROS

París 71' Londres 43'15

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paisos.

Nota.—Aquesta casa s'encarrega de la adheissió de las obligaciones al conveni de la Companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons venuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 16

De Barcelona en 6 hs. v. Duro, de 482 ts., ab tranzit, consignat als senyors Fills de B. Lopez.
De Newcastle en 9 ds. v. inglés Naranja, de 658 ts., ab carbó, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.
De Cete en un dia v. Santa Ana, de 89 ts., Bruguera, ab bocoyos buyts, consignat als senyors T. Ramón y C.
De Bilbao y esc. en 23 dias v. Anselmo, de 457 toneladas, ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despatxadas

Pera Barcelona v. Anselmo, ab tranzit.
Pera Cete v. Santa Ana, ab vi.
Pera Bilbao y esc. v. Duro, ab carga general.

Barcos á la carga

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borgh, Lovisa, Koika, Viborg, Fredrikshamn, Nystad, Raumó, Bjórneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, Sant Petersburg y Reval; y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via Sant Petersburg, sortirá del 18 al 20 de Juliol lo vapor rús «Oberon», que despatxan los senyors Boada germans.

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS ALS PINTORS

En lo carrer de Petritzol de Barcelona, número 4, tenda, se venen los papers pintats pera decorar habitacions á preus de fábrica, desde 0'20 pessetas lo rollo en smunt.

Vendas al engrós, 10 rollos teixos y penjadura, 2 mármols, arrissaders, faixas y un de cenefa.

Trobaran al mateix temps un gran assortit en assumptos relligiosos de glaciei pera decorar cristalls.

PAGOS AL COMPTAT

Errors que deuen desvanelxers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats mélicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt pochs los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vóstres fills ab una vena bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vóstres petites, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económico, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d'espalltas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab l'archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS

professora en parts, reválidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, després de varis ensaigs practicats en squell Hospital de Santa Creu te 'l gust d'ofedir sos serveys al públich

Carrer del Hospital, 33.—Reus

ULTIMA HORA

Madrid 18.

De Wasginton se reben las següents noticias:

Sembla que 'l comodoro Watson cuydará de destacar un barco de la «escuadra d'Orient» á Fernando Poo, pera donar llibertat als deportats cubans.

—Lo Govern reb un parte del general Shafter, qui diu que ahir (17) fou issada la bandera dels Estats Units sobre las Casas Consistorials de Santiago rendint los honors forsas americanas d'infanteria, cavalleria y artilleria.

Las tropas espanyolas de Santiago—segons saben á Washington—aneren á entregar las armas á las posiciones ocupadas per los americans y tornaren á entrar á la ciutat acuartelantse en los edificios públichs.

Ahir á mitjdia lo cos d'exércit del general Shafter formá en parada y 'is oficials llegiren lo missatge del president Mac-Kinley, en que felicita ab entusiasme á las tropas.

—Lo ministre d'Ultramar senyor Moret, conversant ab varis amichs, ha dit que avans de vuit dias quedarán entauladas d'un mode oficial las negociacions de pau.

Certs elements de Madrid diuen que es precis ferla avans de que 'ls nortamericans s'apoderin de Puerto Rico y envihin la escuadra de Watson á las costas d'Espanya, donchs allavors los yanquis serían més exigents.

—Se diu que 'l president Mac-Kinley l' ha disgustat que s'tornin las armas als soldats espanyols de Santiago al embarcarlos.

Tém lo president que la generositat del general Shafter serveixi de pretext á Madrid pera quitar importancia á la capitulació.

—Lo president Mac-Kinley se declara disposat á la moderació al fixar las condiciones de la pau.

Lo secretari de la Guerra, general Alger, voldria avans una campanya á Puerto Rico, curta y decisiva.

S'assegura que 'l general Miles «comandant en chefe», manará la expedició, que desembarcará directament sobre San Joan, pera atacar la capital per mar y per terra.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 18, 7 nit.

A última hora 's diu que á las cinch de la tarde lo Govern ha rebat un telégrama del general Blanco comunicant oficialment la capitulació, afegint que l'exércit está acampat en las alturas de la serra rodejant la població.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª 2.ª y 3.ª etapa.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (Per Villanova).
 12:44 m. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 m. correo (per Villanova).

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Villanova).
 1:58 t. per id.

A LAS MARES
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
 9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:49 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 m.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 m.

De Reus á Lleida
 8:10 m. — 5:23 t.

De Lleida á Reus
 5:50 m. — 8:50 t.

De Reus á Vimbodí
 7:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 m.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De Barcelona (per Tarragona) 9:36 m.
 De id. directo 10:30 t.
 De id. id. 11:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
 De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Atra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5:00 m.
 Per id. á las 2:00 t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 7 m.
 Per id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Per Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sus líneas á las 8:00 m.
 Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens de viatgers que regirá desde el 1 de Juliol de 1898.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
Matt.	Tarde	Matt.	Tarde
Tren núm. 2 á las 4:10	Tren núm. 1 á las 4:58	8:30	8:10
» » 12 » 5:45	» » 11 » 7:20	7:20	7:00
» » 14 » 7:20	» » 13 » 8:09	8:10	7:40
» » 16 » 8:09	» » 15 » 9:08	10:10	9:40
» » 20 » 10:48	» » 19 » 10:48	10:49	10:19
Tren núm. 22 á las 12:35	Tren núm. 25 á las 2:38	2:38	2:19
» » 6 » 2:32	» » 27 » 3:19	4:03	3:47
» » 28 » 3:18	» » 29 » 4:03	4:47	4:31
» » 28 » 4:02	» » 31 » 5:31	6:19	6:03
» » 30 » 4:46	» » 33 » 6:19	7:00	6:44
» » 32 » 5:30	» » 35 » 7:00	7:49	7:33
» » 34 » 6:16	» » 37 » 7:49	8:41	8:25
» » 36 » 6:59	Tren núm. 39 á las 8:41		
Tren núm. 38 á las 7:48			

Tranvia á vapor desde la estación del ferrocarril fins devant del carrer Glosa de Meustres.

SERVEY DE TRENS COMBINATS QUE REGIRÁ DESDE 1 DE JULIOL DE 1898

Sortidas de la Estación

Matt:	5:25	6:59	7:50	8:40	10:32	11:20
Tarde:	3:06	3:45	4:29	5:13	5:59	6:45

Sortidas del carrer Glosa de Meustres

Matt:	5:40	7:12	8:00	8:45	10:40
Tarde:	3:20	3:15	3:12	3:58	4:41
	5:55	7:44			

Observacions: Los dias festius á més dels trens indicats en lo present cuadro sortiran desde la estación á las 2:10 y del carrer Glosa de Meustres á las 1:30. Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid. Reus 1 de Juliol de 1898.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL
Francisco Flos y Calcát
 Preu 6 rals.—Se ven en aquesta impremta.

En lo carrer de Peritxol, de Barcelona, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

SECCIO OFICIAL

Registro civil
 de los dias 16 y 17 de Juliol de 1898

Matrimonios

Enriquez Villanueva, de Madrid y Dolores. Votacion.

Peró Simó Tell, de Tarrasa y María Roig. Votacion.

Defunciones

Joseph Ballella Miro, 78 anys Sant Francesch, 52.

Suma y seguis. (Continuará.)

AVIS ALS PINTORS

En lo carrer de Peritxol, de Barcelona, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

PAGOS AL COMPTAT

En lo carrer de Peritxol, de Barcelona, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.

Y en el carrer de Peritxol, número 4, se ven los vapors para decorar habitacions y parrals de labrics, desde 0:50 pesetas lo rollo en un rollo.